

bodil od obstrukcije. Ostajal je zvest svojemu geslu: brezstrastvena vztrajnost. — Vedno in vedno je ponavljal svoje poizkuse z res prvovrstnimi govornimi izjavami. Svoboda besede in žnjo tudi zmernost v cenzuri nista bila v Avstriji nikdar tako velika, kakor med tedanjem dobo Körberjevo. Ne samo liberalizem v vladnem nazoru glede državljanov pravic v Cislitaliji je karakteriziral dra. Körberja kot ministrskega predsednika, ampak tudi njegov nazor o stabilnosti političnih komponentov, ki sta merodavna za notranjo politiko v državi. Dr. Körber je torej s svojo brezstrastveno vztrajnostjo praktično gojil in branil idejo območij politične moči. Vztrajal je pri njej tudi napram češki politiki, da si ga je ta pobijala korak za korakom. Napram češki politiki se je izražalo Körberjevo načelo območij politične oblasti v tem, da je imel ves čas v svojem ministristvu po enega češkega ministrarjaka: najprej dra. Rezeka, potem dra. pl. Rando. Z ozirom na to ugodno izpričevalo, ki je piše sedaj češko glasilo, in pa na dejstvo, da je vojna prinesla povsem novih potreb za uredbo notranjopolitičnega življenja v državi, odstranivši mnoge krive sodbe in predsode: se smemo morda nadejati, da bo razmerje med njegovo novo vlado in slovenskimi plemeni ugodnejše, nego je bilo ono za časa prvega njegovega ministrskega predsedovanja. Ali, da rabimo besedo, ki se sedaj razglasa z mnogih strani: da pride s Körberjem res izprememba sistema, da ne bo samo z besedo proglašal enako pravico vseh, ampak jo tudi uveljavil v življenju s praktičnimi dejanji.

Grški kralj in ententa. Angleški listi javljajo iz Aten: Na svoji včerajšnji avdijenci je francoski poslanik uverjal kralja Konstantina, da se čete iz tistih področij, ki so se odcepila od matere - zemlje, ne obrnejo proti glavnemu mestu. Kralj da je vzel to na znanje, ter odnehal od svojega dosedanjega svojega odpora, privolivši v zahteve, ki jih je stavil francoski admiral Di Fournet. Kralj da je obljubil, da ukrene vse potrebne odredbe, da razprši vsak dvom entente. Zato da ta poslednja ne bo več nasprotovala kralju, da bo mogel odvržati prestol in — zvestobo tistih delov dežele, ki so mu ostali zvesti. V teh delih bo nadaljeval politiko nevtralnosti, pri kateri vztraja tudi danes bolj, nego kdaj. — Grške kraje pa, ki so odpadli od matere zemlje, da smatra ententa za svoje zavetrnice. Oficijska grška vlada je izjavila svojo blagohotno nevtralnost napram ententi, in kralj da je to izjavil tudi pred francoskim poslanikom. Če to poročilo angleških listov odgovarja resnici, stojimo pred fenomenom, kakršnega še ni videl svet: malo kraljestvo, ki itak v velikem koncertu skoro nič ne tehta, je obenem nevtralnost in nenevtralnost, a nevtralnost del je zopet dvočlen: je strogo nevtralen in „dobrohotno nevtralen“ na eno stran, kar po vsej zdravi logiki zopet — ni nevtralen!! Grška pleše v svoji stiski pravi Vidov ples.

Bolgarski prestolni govor. V soboto se je sestalo bolgarsko sobranje k rednemu zasedanju, ki ga je otvoril v kraljevem imenu ministrski predsednik Radoslavov s prestolnim govorom, v katerem kralj opozarja na zločinski vdor Rumunske v Bolgarsko leta 1913, na rop Dobrudže, na 27. avgusta avstro-ogrski monarhiji podano vojno napoved, na istočasni napad na Bolgarsko, z obstrlejevanjem podonavskih mest in nezasišane grozovitosti rumunskih čet proti bolgarskemu prebivalstvu v Dobrudži ter pravi, da ga je prišlo romunsko postopanje, da je ukazal armadi, naj kaznuje Rumunske za krivico, ki jo je storila leta 1913., in reši brate v Dobrudži iz suženstva. Prestolni govor povdarja nato premaganje sovražnih čet v Dobrudži, se spominja junakov, ki so umrli za domovino, proslavlja slavo bolgarske armade, ter izraža prepričanje, da bodo prizadevanja vlade v zvezi z narodnim sobranjem za zagotovitev preskrbe armade in prebivalstva imela svoj uspeh, ki je tako neobhodno potreben, da se posreči narodno delo. Prestolni govor napoveduje predložitev trimesečnega proračunskega provizorija za l. 1917 ter predloge o ukrepih, ki so v zvezi z vojnimi potrebščinami in upravo kraljestva in pred kratkim osvobojenih, pripojenih ozemelj, ter izreka uverjenje, da bo sobranje pri posvetovanju o teh za končni uspeh velikanske borbe neobhodno potrebnih ukrepih ene misli, ter kliče blagoslov Vsemogočnega na delo narodnega sobranja in zaključuje: »Živel bolgarski narod, živila hrabra bolgarska armada!« Po prečitaniu prestolnega govora se je glasno sprejel predlog predsednika dr. Vachevega, da se pošlje pozdrav sobranja armadi, počasti spomin padlih junakov in pošlje brzojavne čestitke generalu Žekovemu, ter poveljniku tretje, v Dobrudži operirajoče armade. (Kor.)

Sarraillovo (9) pismo. »Berliner Tageblatt« objavlja vsebino pisma generala Sarraila, ki ga je mogel čitati neki nevtralec, ki se je vrnil iz Pariza. Sarrail navaja v pismu vzroke, ki so preprečili udeležbo njegove armade pri splošni ofenzivi: dolga fronta, slabo zdravstveno stanje njegovih čet in predvsem mala militarna vrednost njegove armade. Sarrail bi rad zamenjal svojo armado za tretjino čet, ki se bore na francoski fronti. Sarrail je izjavil nadalje: »Zdi se, da so mi poslali večinoma izmeček vseh armad. Izvzemši nekaj čestitih izjem, so naše belokozne in temnopolne čete zelo malo vredne. Največja sodrga so beli in temnopolti Angleži, med prvimi Novozelanci in Avstralci, ki ne morejo zatajiti svojega pokolenja po zločincih, ki jih je Angleška do leta 1866. pošiljala v Avstralijo. Discipline od takih zamiknežev ne morete pričakovati. Vedo se tudi na bojišču kot »svobodni An-

gleži«, ki morejo delati, kar se jim zljubi. Razočaran sem zelo tudi glede ono malo Rusov, kar jih imam. Če ruske armade, ki se bore v Rusiji, ne obstoje iz boljše materialne, jih obžalujem. Strahopetna sodrga so večinoma tudi italijanske čete, ki so mi na razpolago in ki klavno beže pred Bolgari, ter so se dale sramotno poraziti po znatno manjšem številu. V Portugalce stavim le najsikromnejše upe. Ne napravljajo dobrega vtiska.« Sarrail označa kot edino sposobne čete one ostanke srbskih čet, ki stoje na njegovem levem krilu. Poudarja nadalje, da ima za hrbtno Orke, vsled česar je vedno vezan del njegovih čet. Nadalje omenja težave v preskrbi, ki tem bolj naraščajo, čim bolj se oddaljuje od svoje operacijske baze. Iz umljivih vzrokov da Sarrail tega opravičevalnega pisma ne more objaviti, želi pa, da bi se njegova vsebina razširila v prijateljskih krogih, da bi se uvidelo težave Sarrailove ofenzive, kakor jo pričakuje Francoska. (Vrhovni poveljnik vsakotere armade, ki bi pisal o svoji armadi, če tudi bi bila res taka, take stvari in jih nosil na nos sovravniku, pač ne zasluži drugega, kot da ga obesijo na prvo vejo.)

Aprovizacijske stvari.

KOŠTRUNJE MESO.

Jutri, 1. novembra, se bo v raznih mesnicah prodajalo zopet koštrunje meso, došlo na račun občine.

CENA:

Prednji deli s priklado po K 576 kg.
Zadnji deli s priklado po K 672 kg.
Mesarji, ki žele razprodajati to meso, naj se danes do 1 popoldne zglase v skladišču v ulici S. Zaccaria št. 3., pritličje. Tamkaj bodo od 4 popoldne dalje tudi dobivali naročeno meso, ki ga morajo takoj plačati v gotovini.

Informacijski in pomožni urad apro. komisije.

Usrežajočo opetovano izraženi želji, otvori aprovizacijska komisija z jutrišnjim dnem lasten inormacijski in pomožni urad, ki bo posloval v ulici della Borsa št. 2. (v prostorih društva za tujski promet). Vodil bo ta urad c. kr. namestništveni tajnik grof Ernest Dandini, ki bo dajal strankam vsa potrebna pojasnila v aprovizacijskih zadevah. — Urad bo za občinstvo odprt vsak dan od 9 dop. do 1 pop.

Domače vesti.

Dovoljena mesna hrana. C. kr. namestništveni svetnik razglasa: C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je dovolilo z razpisom, izdanim 7. oktobra 1916, št. 51954, pripadnikom rimsko-katoliškega veroizpovedanja, ki se postijo 31. oktobra in 23. decembra t. l., da smejo prejšnji dan podajati, oziroma uživati meso in mesne jedi, to je 30. oktobra in 22. decembra, tako tudi 25. decembra t. l. — Trst, 30. oktobra 1916. — Schneider I. r.

Aprovizacijsko sosvetovalstvo je imelo dne 25. t. m. zopet svojo sejo. Po podrobnih razpravah v posameznih strokovnih odborih se je sestalo plenarno zborovanje sosvetovalstva. Predsednik dr. grof Ivan Larisch pl. Moennich je v svojem nagovoru pozdravljaj ustanovitev urada za prehranjevanje, naglašajoč, da prebivalstvo s polnim zaupanjem pričakuje nadaljnega razvoja in izpolnjenja skupnega prehranjevanja, a tudi sosvetovalstvo je pripravljeno staviti se na razpolago z vso vmo. Predsednik je podal na to splošen pregled o dosedanjem delovanju vlade v stvari ljudske prehrane. O tem poročilo se je razvila daljša debata. Član svetovalstva Muchitsch je vprašal, kaj se je ukrenilo, da se izognemo nastavljanju kupovalcev pred prodajalščico, oziroma, kaj se misli ukreniti v ta namen? Nato je predsednik urada za prehrano pl. Keller govoril o napotkih, ki so se v tej stvari izdali političnim delovnim oblastim. Naglašal je, da je uravnava tega vprašanja po šabloni nemožna radi posebnih razmer v posameznih konsumnih območjih. Razpravljaj je o različnih nasvetovanih sredstvih, da se uredi razdelitev razpoložljivih živil in prepreči nastavljanje kupovalcev. V debato sta posegla tudi slovenska člana dr. Laginja in dr. Lampe. Ta poslednji je predlagal izenačenje cen za klavno živino, po katerih se je ravnavati v posameznih kronovinah. Dr. Hofowetz je poročal o vprašanju preskrbovanja z mesom in živino, predlagajoč, da se prosti za živino za plemo in s prašiči uredi na isti način kakor oni s klavno živino. Izrekel pa se je proti uvedeni mesne karte. Poročevalec je priporočal predlog tajnega svetnika dra. Foita o zagotovitvi smotrene organizacije nabavljanih pitavih prašičev in svinjske masti iz Ogrske in za enakomerno dovažanje istega v konsum; potem je priporočal predlog Sonntaga za nabavo čim večje množine koruze za krmiljenje prašičev, in končno predlog tajnega svetnika dra. Schreinerja za ustanovitev mlinov za izdelavo masti iz detelje, ki je izvrstna krma za prašiče. Predlogi poroče-

valca so bili soglasno sprejeti. Istotako predlog Kunschaka glede prisilnega streljanja divjačine in prepovedi krmiljenja te poslednje s senom, o pospeševanju ribarstva na Adriji in za izključno porabo bele repe za ljudsko prehrano. Dr. Freissler je poročal o napravi vojnih kuhinj. Socializiranje kuhalnega procesa je označal kot važno sredstvo ne le za štedenje denarja, marveč tudi — kar da je posebno važno s stališča aprovizacije — za štedenje v živili, iz katerih se pripravljajo jedi. Seveda mora biti izdajanje živil iz vojnih kuhinj v obvezni zvezi z uradnimi izkaznicami za različna živila, ki se upravljajo državno. Predlogi poročevalca so bili sprejeti. Sprejet je bil predlog Stocklerja, da se izdajo določbe o rabi zrnja in sočivja, ki služi za krmiljenje, za izdelovanje masti in mleka ter da se bodo rešena krmilna sredstva oddajala le tistim producentom, ki se obvežejo, da bodo mast in mleko izdelovali v nakazanih množini ter da bodo svoje produkte — odštevši lastno potrebo — dajali splošnemu konsumu na razpolago. V zvezi s tem je govoril predsednik o razpoložljivih množinah krmilnih sredstev in njih uporabi. Za tem je govoril član Tansche o centralizaciji oskrbe z maščobo. Priporočal je pospeševanje produkcije maščob, primerne cene in državen urad za maščobe v uradu za prehranjevanje. V svrhu izdelave podrobnosti za predlagano centralizacijo se je izvolil poseben odsek. Član Sonntag je govoril o resoluciji, ki jo je sprejel odbor za krompir in krompirjeve produkte glede odredb za izvedbo preskrbljanja s krompirjem. Resolucija zahteva v prvi vrsti, da se na vsak način najprej pokrije in zagotovi potreba krompirja za hrano. Odbor se izreka za vzdržanje sedanjih najvišjih cen za izdelovalce in želi, da vojnižiti prometni urad pravočasno poskrbi za zagotovitev krompirja za seme. O stvari je govoril med drugim tudi dr. Laginja in so bili predlogi poročevalca odobreni.

Otvoritev c. in kr. etapnega poštnega in brzojavnega urada Belgrad II. za zasebni promet. V ozemlju Srbije, zasedenem po avstrijsko-ogrskih četah, se je otvoril zasebnemu prometu c. in kr. etapni poštni in brzojavni urad Belgrad II. Pošiljati se smejo od tega urada: dopisnice, odprta pisma, tiskovine (časniki), blagovni vzorci, pošne nakaznice, poštno-hranilnične položnice in odprto predana pisma z označeno vrednostjo. Ta urad bo posloval samo kot predajni urad. Razventega se morejo predajati na imenovanem uradu tudi zasebne brzojavke.

Slovenska obrtna in trgovska nadaljevalna šola v Trstu. — Vpisovanje se vrši danes, 31. t. m., od 6—8 ure popoldne in pozneje ob časi pouka v ulici Stadion 21. l. v prostorih Slovenske trgovske šole. Vpisnina znaša 2 K. Učenci oziroma učence morajo prinesiti s seboj šolsko izpustnico, oziroma zadnji »Izkaz obrtne nadaljevalne šole«. Za sprejem v obrtno nadaljevalno šolo je potreba; a) dokaza, da je prosilec zadostil postavnim dolžnostim, hoditi v ljudsko šolo; b) dokaza zadostnega znanja v branju, pisanju in računanju, ki se ga mora, ako treba, podati s sprejemno preskušnjo. Redni pouk se prične 5. novembra. V Slovensko obrtno nadaljevalno šolo v Trstu so po § 99. obrtnega reda in glasom odloka c. kr. namestništva z dne 25. oktobra 1912, št. G. III. 13347—78, dolžni hoditi vsi obrtni valenci iz Trsta in okolice, ki ne obiskujejo italijanske šole te vrste in še niso uspešno dovršili obrtnega nadaljevalnega pouka. Za tiste vajence, ki po lastni krivdi ne dosežejo zadostnega učnega uspeha ali se disciplinarnim potom začasno izključijo od šolskega pouka, more obrtno oblastvo na podlagi ovadbe od strani šolskih nadzornih organov podaljšati redno učno dobo, ki je določena v pravilih ali v pogodbi. Učni čas se tudi podaljša, ako vajenec ne prebije predpisane vajeniške preskušnje, preden poteče učni čas. Po odloku c. kr. ministrstva za bogoslovje in uk z dne 9. avgusta 1912., št. 24.993 so dolžni obiskovati »Slovensko obrtno nadaljevalno šolo v Trstu« tudi vsi trgovski valenci, in je za nje poseben trgovski oddelek na obrtni nadaljevalni šoli. Po § 100 obrtnega reda ima vsak mojster (gospodar) dolžnost, dovoliti tistim učencem, ki še niso uspešno dovršili obrtnega nadaljevalnega ali katerega drugega pouka enake vrednosti, potrebni čas za obiskovanje obrtne nadaljevalne šole. Ako vajenci v šolo nočejo hoditi, jih mora prisiliti k temu ter gledati na to, da šole vedno redno obiskujejo. V vse oddele šole se sprejemajo tudi učenke. — Vodstvo.

Korajžen dečko. 13letni Cvetko Bevcar, sin tukajšnega poštnega poduradnika Mihaela Bevcarja, se je najhujal do prihoda Italijanov v Gorici pri svoji materi, ne meneč se za nevarnost, ki so ji bili izpostavljeni vsi prebivalci Gorice. Ko 9. avgusta zjutraj z materjo vstane, opazi italijanske straže, ki so stražile po ulicah, in močno italijansko stražo, ki je jahala proti goriskemu gradu. »Italijan pa že ne boš,« si je mislil dečko, se korajžno vsedel na kolo ter se nemudoma odpeljal. Med potjo

je seveda naletel na italijanske straže, ki so ga hotele ustaviti. Toda fant se ni mnogo zmenil za njihove »ferma«-klince; ušel jim je ter se skrival po raznih bolj skritih ulicah, prežeh na ugodno priliko, ko jo bo mogel popihati. Naposled je vkljub vsem italijanskim stražam srečno pete odnesel ter dospel v Vipavsko dolino, kjer ga je našel oče ter ga pripeljal s seboj v Trst. — Žal pa se njegova mati ni mogla več rešiti ter je ostala v Gorici. Od tedaj njen soprog ni čul nič več o njej. Kdor bi tedaj kaj vedel o Mariji Magdalenii Bevcar, ki je v Gorici pred prihodom Italijanov stanovala v ulici Rastello št. 29., naj bo toli priazen in to blagohotno sporoči njenemu soprogu Mih. Bevcarju, poduradniku c. kr. pošte v Trstu.

Mestna zastavljavnica bo jutri, 1. novembra, za občinstvo odprta od 9 do 11 popoldne, dočim ostane v četrtek, na praznik sv. Justa, zaprta ves dan. Nadalje se jutri poplutišnjem in v petek ne bodo vršile nobene dražbe.

MALI OGLASI.

V soboto zvečer se je izgubila ročna torba iz perla na Riva Tagethoff. Pošteni najditelj naj obdrži denar, ostalo pa naj prinese ali pošlje na naslov na najdeni izkaznici za živila oziroma na Inzeratni oddelek Edinosti. 717

Žaklje vsake vrste kupuje zaloga žakljev G. STEBEL, Via Torrence 36. 718

Pozor. Kupujem volno, bombaž, pletenine, cunje, kovine volnena in pletena pokrivala. Acquedotto št. 13. Acco. 716

Žaklje vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Soliario 21 (pri mestni bolnišnici). 691

Mlada inteligentna udovica traži mesto u boljši obitelji za djece; vješta je također u svim kućnim poslovima. Upitati se na Oglašio listu Via S. Francesco d'Assisi broj 20 pri zemno. 715

Na debelo samo za preprodajalce.

Nogavice, sukanec, pipe, mlo, gumijevе podplatinke, razni gumbi, denarice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarniški papir, krompir, svinčniki, zaponke, prstani, rdečega križa, krema za brado, šlice, razna rezila, robel, mrožice za brke, pletenine, srnjice, spodnje bluze, ogledala, ustnike, razne glavničke, zaponke »Patent Knopfer« in drugo prodaja JAKOB LAVI, ulica S. Nicolo št. 19. 26

Milo, belo in črno vino, čokolado, kavo, kondensirano mleko Vollmilch in Mager, sardine, lokarde na olju, kakao in vsakovrstne druge jestvine dobavlja na debelo in drobno po zmerni ceni KARL REXINGER, posredovalec, ulica Kandler 7, II. n. od 9—10 predp. in od 2—4 pop. 1006

POVSOD NA PRODAJ

Nadomestek za milo „BRIZOL“

Izdelek iz lastnih surovin tvrdke »Westböhmsche Caolin- und Chamottwerke in Oberbriss (Češko)« dobavljiv v vsaki množini.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben za osebno rabo, za čiščenje podov, lončevine, kopelne kadi itd. Neobhodno potreben za stacije, kjer se koncentrirajo ujetniki, za vojašnice, delavnice, za soferje, motocikliste, kovače, kleparje, mesarje, slikarje, zidarje, vozničke, čevljarje, belivce, rudokope, lakirarje, tiskarske stavce i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ je neobhodno potreben v kuhinji za čiščenje lesa kovin i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ odstrani hitro in radikalno madeže masti, in črnila iz rok, podov i. t. d. i. t. d.

„BRIZOL“ ima lastnosti razkuževalca, očisti hitro in radikalno ter je vsled tega povsod neobhodno potreben.

Glavno zastopstvo s zalogo za TRST, ISTRO, GORIŠKO in DALMACIJO DELNIŠKA DRUŽBA

GREINITZ-TRST.

Povsod na prodaj po ceni 28 stot. komad.

SIROLIN“Roche“

Prsne bolezn, oslovski kašelj, naduha, influenza

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninega pravičja.
2. Oseba s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vsehonom na splošni počutek.

